

**TEHLİKELİ MALLARIN KARAYOLU TAŞIMASI İÇİN
DÜZENLEMELER**
1.4S ADR 2009 güncellemesi
(UN N° 0012 - UN N° 0014 - UN N° 0044 - UN N° 0055)

Patlayıcı tehlikeli maddelerin taşınması genel olarak “ADR” olarak tanınan mevzuat ile düzenlenmektedir. Sadece uluslararası taşımacılık ile ilgili olan ilk ADR protokolü, 1962 yılında İtalya’da kabul görmüştür. Farklı sektörler arasında uyum sağlamak amacıyla Avrupa Birliği, taşımacılık için de 94/55/CEE sayılı birlik yönergesini yayımlamış, daha sonra bu yönerge 4 Eylül 1996 tarihli Bakanlık Kararı ile kabul görerek, 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren ADR’in A ve B eklerinin uygulanması ulusal taşımacılıktada zorunlu kılınmıştır. Halihazırda “ADR 2009” olarak adlandırılan 2008/68/CE sayılı yeni yönerge yürürlüğe girmiştir.

Kaynak: Restructured ADR 2009 – applicable as from 1 July 2009 – European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road.

Yeni Trafik Yasasının madde 168, 1 ve 2 no’lu fıkraları ve 635 sayılı, 6 Mayıs 1940 tarihli Kraliyet Kararının 2. Bölümün C eki gereğince ADR anlaşması ile düzenlenmiş olan tehlikeli malların karayolu taşınması kapsamında UN **0012** (*inert mermili silah kartuşları*), UN **0014** (*kurusıkı kartuşlar*), UN **0044** (*vurmali ateşleyici kapsüller*) ve UN **0055** (*ateşleyici kapsüllü boş kartuş kovanları*) sayılı **1.4S** olarak sınıflandırılan malların karayolu taşınmasıyla ilgili olarak, ve mevcut mevzuat incelendikten sonra aşağıdaki hususlar belirtilir:

1. adı geçen malların ADR’in 4. kategorisine ait olduğundan, taşıma aracının yükleme sınırı öngörülmemiştir (bent 1.1.3.6.3’deki tablo, ve özellikle bent 7.5.5.2.1);

2. UN 0012, 0014, 0044 ve 0055 sayılı 1.4S sınıfına ait malların taşınması için ADR 2009’un 1.1.3.6.2 sayılı bendinde tanımlanan aşağıdaki muhafiyetler söz konusudur:

- a. taşıma için kullanılan araçların herhangi bir özel imalatı ya da EX/II, EX/III homologasyonu gerekmemektedir (ADR 9. Kısım düzenlemelerinden özel muhafiyet);
- b. bahsekonu malları taşıyan araçların sürücüleri ADR ehliyeti veya ilişkili belgeleri elde etmek amacıyla olan özel formasyon zorunluluğuna tabii değıllerdir (genel muhafiyet Kısım8, bent 8.2.1, bent 8.5 S1 harf.(a));

- c. araçların, konteynerlerin ve römorkların üzerine sinyalizasyon levhası konulması zorunlu değildir (ADR bölüm 5.3 düzenlemelerinden toplu özel muhafiyet);
- d. Sürücülere kaza veya beklenmeyen durumlar için herhangi bir yazılı talimat teslim etme zorunluluğu yoktur (ADR bölüm 5.4.3 düzenlemelerinden özel muhafiyet);
- e. malların herhangi bir “emniyet fişi” ile birlikte taşınması zorunlu değildir;
- f. yerleşim merkezleri dahilinde veya dışında bulunan kamuya ait yerler üzerinde malların yüklenmesine ve boşaltılmasına izin verilmekte olup, ve bunun yanı sıra yetkili makamlardan özel izinler almaya veya bunlara önceden haber vermeye gerek yoktur. (ADR bölüm 7.5.11 (CV1) no.(1) harf.(a) ve (b) düzenlemelerinden özel muhafiyet);
- g. genel kişisel koruyucu ekipmanların temin edilmesi gerekmemektedir (bölüm 8, ve özellikle bent 8.1.5 muhafiyeti);

3. no.1 noktasında belirtilen muhafiyetler yanı sıra, UN 0012, 0014, 0044 ve 0055 sayılı 1.4S sınıfına ait malların taşınması için, ADR’in 1.1.3.6.2 sayılı bendi gereğince aşağıdaki hususlar yerine getirilmelidir:

- a) 5.4.1 bölümünde tanımlanan ve tüm taşınan tehlikeli malların listesini içeren (bent 8.1.2.1, harf.(a)) taşıma belgesinin (irsaliye) sürücüyeye teslim edilmesi;
- b) ilgili taşıma ünitesinde minimum 2 Kg toz kapasiteli (ya da eşdeğer kapasiteli uygun söndürücü maddeyi içeren) en azından bir adet omologasyonlu ve kolay erişilebilir konumda seyyar yangın söndürücün ya da sabit yangın söndürme aygıtının bulunması (bent 8.1.4.1, harf (a) bent 8.1.4.2 – 8.1.4.5);
- c) taşıma ünitesinde kıvılcım yaratabilecek metal yüzeyli aydınlatma aygıtlarının bulunmaması (bent 8.3.4);
- d) taşıma ünitesinde, bunun yakınlarında ve yükleme ve boşaltma işlemleri esnasında ateş veya serbest alev kullanılmaması (bölüm 8.5 S1 no.(3));
- e) patlayıcı maddelerin toplam net ağırlığı 50 Kg’ı aştığı takdirde, bölüm 8.4 (bölüm 8.5 S1 no.(6) özel düzenlemeler)’te belirtildiği gibi aracın sürekli olarak gözetim altında tutulması;

- f) malların taşınması, yüklenmesi ve boşaltılması ile görevlendirilen personelin, işveren tarafından, tehlikeli malların taşınmasını düzenleyen kurallar hakkında genel ve spesifik bir eğitime, tabii tutulması (8.2.3);
- g) aracın veya konteynerin yükleme zeminin yüzeyi, yükleme işlemine başlamadan önce iyicene temizlenmiş olması (bent 7.5.11 – CV2 (1));
- h) malların yüklenmiş bulunduğu araçta veya konteynerde, bunun yakınlarında ve yükleme ve boşaltma işlemleri esnasında (bent 7.5.11 – CV2 (2)) sigara içme yasağına (bent 7.5.9 – bent 8.3.5) ve ateş veya serbest alev kullanma yasağının uyulması;
- i) sürücünün veya yardımcısının taşıma esnasında kolileri açma yasağının uyması (bent 8.3.3).

4. ADR'in UN 0012, 0014, 0044 ve 0055 sayılı 1.4S sınıfına ait malların, bent 7.5.2.1'deki tabloda belirtildiği gibi farklı tehlike sınıflarına ait tehlikeli mallarla birlikte ve bent 7.5.2.2'deki tabloda belirtildiği gibi aynı sınıfa ait mallarla birlikte taşınmasına izin verilmektedir;

5. aynı araçta farklı risk bölmelerine ait patlayıcı mallar yüklendiği takdirde, 1.4S'nin net ağırlığı, taşıma sınırlarına bağlantılı olarak, toplam ağırlığın hesaplanmasında kayde alınmamalıdır (bent 7.5.5.2.2);

6. ambalajların birbirinden özel olarak ayrılmasına gerek olmadan (bu tür mallar için bölüm 3.2'nin A tablosun kolon 18'de tanımlanan ve taşıma esnasında bazı tehlikeli malların gıda ürünlerinden ayrı tutulmasını gerekli kılan (bent 7.5.4) özel CV28 şartlarının uygulanması öngörülmemiştir) 1.4S risk bölgesine ait malların insan veya hayvan beslenmesine yönelik mallarla taşınmasına izin verilmektedir;

7. yukarıda tanımlanan noktalar gereğince, herhangi bir yükleme önlemi almadan, 1.4S risk bölgesine ait, malların farklı tehlikeli olmayan veya gıda türü mallarla birlikte taşınmasına izin verilmektedir;

8. irsaliye üzerinde kabul görmüş galeri kodu belirtilmelidir (1.4S kartuşlar için kod "E", bent 5.4.1.1.1 harf K).